

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A PARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preturi moderate.
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 52001

Un toast.

Sub titlul de mai sus cetim la loc de frunte în »Telegraful Român« din Sibiu, dela 1 August n. a. c. un articol, care merită să-l cunoască tot Românul, și din care se poate convinge, că mai există și alte persoane marcante, care, ca și noi, doresc frăția între neamurile ce trăesc împreună în țerile de sub coroana Sft. Stefan.

Iată acest articol:

Ni-s'a trimis un număr din o foaie săptămânală maghiară din Gherla, în care a apărut raportul amănunțit despre cele întâmplate în Dej la 12 Iulie n. c. cu ocaziunea sfințirii bisericii gr.-catolice române de acolo.

Suntem mulțumitori celui-ce ni a trimis foaia, pentru-că bun lucru a făcut când ni-a dat prilej să ne convingem de nou, că mai sunt elemente sănătoase în sinul națiunii maghiare, cari convinse sunt, cu noi împreună, despre necesitatea unei apropieri sincere și nefățărte între locuitorii de naționalitate maghiară și română ai acestei țeri, avisați să trăiască și în viitoriu împreună, cum au trăit în lungul trecut de peste o mie de ani.

Pentru-că despre aceasta sună raportul de care vorbirăm, și în care am

găsit schițat, în liniamente generale, toastul pe care l'a rostit la masa dată din partea P. S. Sale episcopului *Sabo* cu ocaziunea aceea, com.-suprem al comitatului Solnoc-Dobâca: dl *Zoltán Désy*.

să fie pe deplin asigurat, când naționalitățile trăesc în bună frățietate și în bună înțelegere cu sora lor cea mai mare, cu naționalitatea maghiară.

În spirit de rară concilianță e ținut toastul acesta, care, credem, va contribui foarte mult la cimentarea raporturilor pacifice și de adevărată prietinie dintre Maghiarii și Românii, cari sunt fericiți a avea în fruntea comitatului lor un bărbat cu vederi atât de sănătoase, cum sunt vederile cuprinse în toastul dlui comite-suprem *Désy*, schițat, din partea ziarului ce ni-s'a trimis, astfel:

»În toastul seu (dl *Désy*) a accentuat, că pe lângă limba sa maternă cea mai plăcută îi e limba *română*, pe carea o vorbește, deși, cu regret o constată aceasta, literatura ei nu o cunoaște. În mijlocul poporului român și-a petrecut și-și petrece activitatea etății de bărbat și a învățat să stimeze *perseverența*, *modul de cugetare uman* și *sentimentele umane ale poporului român*. E cel mai mare și cel mai adict amic al buneii înțelegeri fră-

Împăratul și Regele Francisc Iosif I.

Sunt cuprinse în toastul acesta cuvintele adevăratului patriot, care nu e îngrijit de ziua de astăzi, ci de ziua de mâine de *viitorul acestei patrii comune*, despre care știe, că numai atunci poate

țești între popoare, și dorește, ca nu numai la masa albă, în dispoziție sufletească sărbătorească, ci și în viața de toate zilele să domnească în inimile naționalităților buna înțelegere frățescă.

Dorește și din a sa parte *ridicarea morală și intelectuală a poporului român*, pentru-că această ridicare este spre binele și întărirea statului ungar. Se bucură și de faptul, că întâlnește aci un așa frumos semn de iubire de neam, căci, zice d-sa, *renegați nu ne trebuie, cel care e rău Român e și Maghiar rău!*

E plin de încredere și dragoste față cu poporul român și e convins despre asemenea sentimente și din a lor parte (a Românilor), căci dacă nu ar fi așa, ar trebui să stăm tot cu arma în mână și să ne tot răsboim, până-ce unul dintre noi se va pustii. Principiile pe cari așa de frumos le-a desvoltat aci unul dintre oratori, le-a profesat și dinsul în întreagă cariera sa politică și le-a fost zelos adict al lor, pentru-că în ele a văzut condițiile de viață ale statului unitar maghiar. Cel care propovăduiește frățietate, pace, acela propovăduiește lozinca statului maghiar. A stat totdeauna în ajutorul acelora cari voesc să muncească onest, și unii ca aceștia pot să conteze totdeauna la sprijinul seu; nu a dat însă nici-când mâna cu cei cari nu cu mijloace oneste muncesc, pentru-că cu unii ca aceia un bărbat nu dă mâna. „*Frați suntem, încheie oratorul, fără deosebire de neam și religie; să cultivăm în sufletul nostru frățietatea și iubirea de pace, și să nisuim, ca acestea să devină cât mai puternice, cât mai trainice!*” Inchină pentru publicul comitatului Solnoc-Doboca și pentru buna înțelegere frățească între popoarele comitatului.

FOIȚĂ

Împăratul și Regele Francisc Iosif I.

(Vezi portretul).

La 6/18 August a. c. s'rbăm a 73 aniversare a zilei nașterii bunului nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I. Arare-ori s'a văzut un Monarch, care să se îngrijească de bunăstarea poporului seu cu atâta abnegațiune, însuflețit fiind totdeauna de dorul propășirii supușilor sei. Cu toată vârsta înaintată și multele nenorociri ce a îndurat, e încă tinăr la minte și inimă. Noi Românii în special multe din bunurile, de care ne bucurăm, îi datorim grației Lui și nu credem că se găsește unul, care să nu se unească cu noi în dorința ca bunul D-zeu Să-I dăruiască încă mulți ani fericiți, spre binele popoarelor ce le stăpânește.

Cuvinte înțelepte și atât de clare, cum sunt cuvintele domnului comite-suprem Désy, n'au lipsă de a mai fi comentate. Le înțelege ori-și-cine. Nu le facem deci nici un comentariu. Și tot ce am avea de spus este, că după-cum însuși dl comite-suprem Désy a accentuat, nu numai la masa albă, între păhară, ci și cu alte ocazii, la toate ocaziunile și în toate raporturile vieții publice, e bine să fie propagate astfel de idei, tocmai din partea color-ce reprezintă puterea de stat, pentru-că numai pe calea aceasta se poate da naștere în sinul națiunii române *încrederii*, care astăzi, n'avem ce face, dar' trebuie să o spunem, — ne cam lipsește.

Adunarea generală a „Asociațiunii” la Baia-mare.

Festivitățile zilei de 9 August s'au început cu serviciul divin, ceva după orele 8. A oficiat *Dr. E. Dăianu*, protopopul Clujului, însoțit de protopopul Moftinului, dl Șuta și de preoții *Dr. Epaminonda Lucaciu*, *Andrei Pop*, *Ioan Serbac* și *Doroș*. După terminarea liturghiei protopopul *Alexiu Berinde* a ținut o preafrumoasă predică, pe înțelesul tuturor.

Terminat serviciul divin, publicul s'a întrunit în sala cea mare a hotelului orășenesc pentru a asista la *deschiderea* adunării generale a „Asociațiunii” și *ședința ei primă*.

La orele 10 protopopul *Ioan Pop* din Turț (com. Ugocia) propune trimiterea unei delegațiuni, sub conducerea protopopului Șuta, la delegatul comitetului central, pentru a-l invita la adunare. Se primește.

În curând apare dl *Parteniu Cosma*, delegatul comitetului, însoțit de delegațiune, și e primit cu sgomotoase aclamări, după înce-

tarea cărora deschide adunarea prin o frumoasă vorbire, care a fost de multe-ori întreruptă de vii aprobări, ear' la fine aplaudată.

Urmează apoi dl *George Pop de Băsești* și în numele societății pentru crearea unui fond de teatru român salută în termeni foarte călduroși societatea soră.

În urmă dl protopop Șuta, ca director al despărțământului Sătmar-Ugocia, într'un clasic discurs răspunde la vorbirea de deschidere a presidentului, mulțumind pentru onoarea ce s'a dat despărțământului prin ținerea adunării generale pe teritoriul seu.

Aplause sgomotoase au urmat acestei frumoase și românești cuvântări, oratorul a fost felicitat din toate părțile.

Se intră în ordinea de zi. Pentru a se putea constata numărul și numele celor prezenți, delegații, la propunerea presiului vin rugați, ca după încheierea ședinței să se anunțe la secretarul Asociațiunii.

Urmează raportul general al comitetului central către adunarea generală, care la propunerea dlui *Dr. Aurel Isacu* se consideră de cetit.

Se prezintă adunării generale demisia primului secretar al Asociațiunii, *Dr. Cornel Diaconovich*, demisia unor membri din comitet, și cererea secțiunilor literare pentru urcarea dotațiunii. Se predă comisiunilor.

Având să se facă alegerea comisiunilor dl *Alexiu Pop*, preot în Sasari, propune, ear' adunarea generală alege:

- în comisiunea pentru examinarea raportului general pe domnii: *Dr. E. Dăianu*, *Gavriil Barbu* și *Dr. Nicolae Vecerdea*;
- în comisiunea pentru examinarea socotelilor pe domnii: *Andrei Cosma*, *Emeric Pop*, *Nicolau Nilvan*, *Florian Cocian* și *George Petrovan*;
- în comisiunea pentru propuneri pe dnii: *Dr. Teofil Dragoș*, *Ioan Serbac*, *Vas. Ardelean*, *Gavriil Barbu jun.* și *Gavriil Szabó*.

Ear' smeul de colo:

— Oleoleo căne de cal, câinii carnea ți-ar mânca; dar' tocmai acuma vii și-mi spui?

— Acu și nu te teme, lasă, că ai vreme de mâncat și de beut, și tot îl ajungem.

Stă de mânâncă și apoi pleacă. Nu merge mult și-l ajunge.

— Ei, mēi, zice Anghel Duhul Mării trei cofe de apă mi-ai dat. Așa-i?

— Așa.

— Și am să-ți dau trei ertări. Acuma te ert, va să zică îți dau o ertare și mai sunt două.

Smeul își ia nevasta și pleacă înapoi. Dacă ajunge acasă el o pune tot la ușă, ear' el să duce înlăuntru și se pune pe mâncat și pe beut. Flăcăul vine din nou și fură fata. Și ducându-se așa cu dînsa, numai o în-treabă.

— De unde are smeul calul cela? Tu trebuie să știi, și m'ăși duce și eu să slujesc acolo să iau și eu un cal ca acela.

— Apoi de unde, dela baba Răcoarea

D. POPA

DOMNU OFTAIU

— POVESTE —

(Urmare).

— Unde să șadă, ia coala mai la vale; dar' nu-i acasă, el e închis la un Domn Oftaiu, căruia a vrut să-i fure fata. Sunt numai niște nepoți de-ai lui acolo, dar' să nu te duci că te-or omorî.

Du-te, dacă te țin chingele, zic băeții.

Când se duce el acolo, încotro îl îndreptaseră băeții ceia, găsește, că pe dînsa, pe fata lui Domnu Oftaiu, o adusesese și o pusese să șadă la ușă și ședea; ear' el înlăuntru mânca și bea și nici grijă nu ducea. Flăcăul cum o vede, o înhață de mână și pleacă.

Calul smeului simte șiretenia și când simte, ese din grajd și se duce de bate cu piciorul în scară zicând:

— Anghel, Anghel Duhu Mării, tu șezi de bei și mânânci, ear' altul îți ia doamna și se duce.

Pentru censurarea propunerii făcute de dl *Nicolae Fabin*, ca Asociațiunea să angajeze pictori români, pentru a face portretele figurilor mărețe ale trecutului nostru, spre a avea familiile române cu ce să-și împodobască casele, se alege o comisiune specială, compusă din domnii *Vasile Pop*, *Dr. Valer Branisce* și *Aurel Valean*.

Se cetesc telegramele de felicitare, sosite din Brașov, dela Orșova și dela *Gmunden*, de unde domnul *Alexandru Mocsonyi*, presidentul Asociațiunii, prin care își exprimă regretele că din considerațiuni sanitare nu poate saluta în persoană adunarea generală.

Ședința se încheie la orele unsprezece și un sfert anunțându-se a doua pe ziua următoare la orele 10, și dându-se voce liberă membrilor Asociațiunii să participe la ședințele comisiunilor cu vot consultativ.

La ora unu s'a început *banchetul* în curtea hotelului mare. Era îndesată de lume. Din partea autorităților locale a luat parte la banchet: primarul, protonotarul și căpitanul de poliție. La momentul potrivit domnul *Parteniu Cosma*, delegatul comitetului, ridică paharul întru sănătatea M. Sale Monarchului. Publicul se ridică în picioare și astfel ascultă toastul.

S'au mai rostit următoarele toaste oficiale: Dl *Avram Breban* pentru president și comitetul central al Asociațiunii. I-a răspuns dl *Dr. Beu*, toastând totodată pentru autoritățile publice locale. Finea toastului dlui *Beu* a fost rostită ungurește. A răspuns imediat primarul orașului, dl *Gelert Endre*, în termeni foarte călduroși. A toastat apoi preotul *Constantin Lucaciu*, pentru oaspeții sosiți din mari îndepărtări. A răspuns frumos și adânc emoționat dl *George Pop de Băsești*. Protopopul *Lasar Iernea* a toastat pentru poporul român. I-a răspuns țeranul *Atanasie Demian* din Negreie, cu multă pricepere. Pentru femeia română a toastat *Vasile Ar-*

din sfîrcurile Mării. Calul are trei inimi. Dacă poți, te duci și slujești și-ți iei cal cum vrei.

— Eu am să-mi iau unul cu nouă inimi.

— Să fii vrednic să ți-l iei.

Și cum sta smeul și mânca, numai iată că vine ear' calul și zice:

— Anghel, Anghel Duhu Mărei tu șezi de bei și mănânci; ear' altul îți ia doamna și se duce.

Ear' Smeul:

— Oleoleo căne de cal, câinii carnea ți-ar mânca; dar' tocmai acuma vii și-mi spui?

Smeul încalecă și ajunge flăcăul din armă.

— Voinice, trei cofe de apă mi-ai dat, trei ertări am avut să-ți dau. Două ți-am dat, până acuma, mai este una.

— Cu aceia mergi sănătos, n'o să mai viu eu pentru dînsa înapoi, tot cum am venit până acuma.

Flăcăul pornește în drumul lui, la Baba Răcoarea în sfîrcurile Mării. Mergînd pe drum, găsește o cioară cu aripa ruptă și zice:

(Va urma).

delean; pentru reprezentanții presei protopopul *Ioan Pop* din Turț (a răspuns *Rusu-Șirianul*); pentru tinerime *Dr. G. Tripon*, (a răspuns *G. Barbu jun.*); pentru comitetul arangiator dl protopop *Dr. Dăianu* (a răspuns *Dem. Cionte* și *Romul Avram*) și în urmă, la generala dorință, între frenetice aplause a toastat dl *Dr. Vasile Lucaciu* pentru *libertate*.

Masa s'a ridicat la orele patru.

La orele 5 s'a ținut *ședință literară*, în sala mare a hotelului. Au fost rostite două conferențe, una a profesorului *Negruțiu* din Blaj, din domeniul economiei de câmp, ascultată cu viu interes și de țerani, și alta a profesorului *Dr. Florian Stan* din Beiuș, din domeniul gramaticii, despre scrierea sunețelor *ă* și *î*.

Seara, la orele 8 s'a început apoi *concertul*. Sala a fost literalmente îndesată de public. Programul a fost executat cu cea mai mulțumitoare exactitate.

Publicul a rămas pe deplin satisfăcut și mulțumit cu concertul, terminat la orele unsprezece și jumătate.

După aceea publicul s'a întrunit iarăși în curtea hotelului la cină comună, unde a rămas până târziu în noapte, distras fiind de doinele cântate din partea tarafului de lăutari din Bistrița.

Ședința a doua a adunării generale s'a ținut a doua zi la 10 August. A fost deschisă la orele 10. La ordinea zilei se pune raportul comisiunii aleasă pentru examinarea raportului general al comitetului central adresat către adunarea generală.

Raportorul dl protopop *Dr. Elie Dăianu*, după o expunere amănunțită și clară, își formează propunerile astfel:

1. Raportul general al comitetului central să se iee spre știre.

2. Adunarea generală să dea expresiune durerii pentru decesurile întemplate între membrii Asociațiunii dela ultima adunare generală până la adunarea prezentă.

3. Demisiunea domnilor *Dr. V. Hossu* și *Crețu* din comitetul central să se primească și comitetul să se întregească prin alegerea de doi membri, ear' demisiunea dlui canonic *Dr. Bunca* să nu se primească.

4. Să se voteze mulțumită »Albinei« pentru angajamentul luat de a manipula în mod gratuit averea Asociațiunii, și dlui *Andrei Cosma*, pentru angajarea favorabilă a lăsamîntului rămas de *G. Fileș* și de *Nichita*.

5. Adunarea generală să încuviințeze dispozițiile luate din partea comitetului cu privire la clădirea unei case de închiriat și a casei naționale, îndreptățind comitetul să dea clădirile în întreprindere și să anticipeze capitalele necesare.

6. Adunarea generală să exprime mulțumită tuturor donatorilor casei naționale, precum și reuniunii arhitecților din Viena, pentru censurarea în mod gratuit a planurilor casei naționale.

7. Adunarea generală să primească demisiunea prim-secretarului *Dr. Cornel Dia-*

conovich, incredințând comitetul cu facerea pașilor de lipsă pentru întregirea postului.

8. Adunarea generală să decidă trecerea în budget în fiecare an a sumei de coroane 2000 pentru ajutorarea școalelor profesionale române.

9. Adunarea generală să invite comitetul să execute hotărârile încă neexecutate din trecut.

Toate propunerile comisiunii se primesc, și anume, cele șese dintâiu, fără discuție, cea de sub punct 7. cu adausul dlui *Dr. Branisce*, acceptat și de comisiune, ca prim-secretarului să i-se exprime mulțumită pentru serviciile aduse Asociațiunii, cea de sub 8. cu adausul propus de dl *Nicolae Nilvan*, ca suma preliminară să se întrebuițeze pentru cumpărarea de cărți și rechisite de școală, și cea de sub punct 9 cu adausul dlui *Dr. Branisce*, ca și secțiunile literare să pe invitate din partea comitetului să elaboreze câte un plan de muncă, câte un program de acțiune până la proxima adunare generală.

Urmează raportul comisiunii pentru censurarea socotelilor și stabilirea bugetului.

Raportorul dl *Andrei Cosma* propune, ca după ce socotelile s'au aflat în regulă, să fie aprobate.

Bugetul se votează. Asemenea se votează regulamentul pentru cassă, cu unele modificări stilare.

În urmă raportul comisiunii pentru adunarea de membri noi, dl *Ioan Serbac*, comunică, că membri fondatori s'au înscris următorii: proprietarul de mine *Alexiu Pocol*, *Dr. Teofil Dragoș*, *Vasile Pop* (advocat în Arad) *Dr. Ioan Vaida Voevod*, și institutul »Sătămăreana«. S'au înscris apoi mai mulți membri pe vieță și ordinari, încasându-se în bani gata suma de coroane 3400, ca taxe.

Toți se declară membri ai Asociațiunii.

Se cetesc numeroase telegrame de salutare, între care și una de la I. P. S. Sa metropolitul *Ioan Mețianu*.

În urmă se aleg în comitetul central prin aclamare domnii *Fekete-Negruțiu* și *Iuliu Muntean*, se lasă în grija comitetului a stabili locul și timpul ținerii adunării proxime generale, ear cu verificarea proceselor verbale se incredințează membrii din Sibiu ai Asociațiunii, prezenți la aceasta adunare, și astfel eshauriat fiind programul de muncă a adunării generale, din partea presidiului se declară de încheiată, Mulțumește presidiului pentru conducere, și publicului pentru participare, preotul local, dl *Breban junior*, în termeni foarte frumoși.

La unu și jumătate *masă comună* în frumosul parc orașenesc. Au participat 250 persoane. Toaste nu s'a rostit.

Seara la orele 9 s'a început *baiul* cu succes splendid.

Ziua următoare s'au făcut multe excursiuni, ear joaspeții au plecat în cea mai mare parte din Baia-mare.

PENTRU ECONOMI

Conservarea laptelui.

Pentru a păstra laptele mai mult timp în stare dulce, sunt întrebuințate o mulțime de mijloace. Unul din ele, care se folosește în unele localități de câmp sătenele noastre este următorul: Dacă voim a conserva laptele numai câte-va zile, luăm foi de hrean sëlbat-tec de pe câmp sau din grădină și le punem în lapte. El va sta dulce, fără a se înăcri timp de trei zile, mai ales dacă este păstrat la un loc mai răcoros.

Pentru a conserva laptele mai mult timp în stare dulce, de regulă se folosește bicarbonat de sodă. Dar' înainte de a spune cum îl folosim să arătăm în puține cuvinte cauzele, care fac ca laptele să se înăcrească.

La temperatură obicinuită zahărul, ce conține laptele, trece în dospeală și se preface în o acreală numită acid lactic. Acest acid lactic produce în lapte același lucru ca și cum am pune în el oțet, adică îl inchiagă. Dacă închegatul se face încet la o temperatură obicinuită, atunci căpătăm laptele acru, dar' dacă este prea cald și laptele nu tocmai curat, atunci închegarea se face repede și laptele devine astfel par'că conține grăunțe în el, acesta este atunci stricat sau înăcrit.

Pentru a împedeca prefacerea zahărului în acid lactic se folosește în cele mai multe lăptării, după-cum am amintit mai sus, bicarbonat de sodă punându-se pe călduri mici câte o jumătate de gram, ear' pe călduri mari câte un gram în fiecare litru de lapte. În nici un cas nu este iertat a pune mai mult de două grame bicarbonat de sodă la litrul de lapte, alcum devine vătămător sănătății. Tot asemenea nu este cu nici un preț iertat a folosi pentru conservarea laptelui acidul boric și salicilat de sodă, care într'adevăr conservă laptele, însă sunt adevărate otrăvuri pentru organismul omenesc.

Urzica.

Am mai avut ocaziune a vorbi despre această plantă și influența ce are asupra animalelor noastre dându-o în hrana lor. Puțini însă cunosc o altă însușire a acestei plante adică dată în mâncarea vacilor, bivolițelor, caprelor etc. face ca ele să producă lapte mult mai mult și de o calitate superioară, căci va conținea mai multă smântână și untul are un gust mai fin decât acel produs în urma unei hrane obicinuie.

Pentru a face ca vitele să mănânce cu gust urzicele, trebuie culese înainte de a se băjoșă, adică de a câștiga puterea de a înțepa prea tare, apoi vin tocate și amestecate cu fân, pae sau altă hrană. Date numai singure, vitele refuză de regulă a le mânca.

Cu deosebire în Suedia această plantă este mult întrebuințată și cu succes la hrana vitelor de lapte. Acolo urzica este tocătă, udată bine cu apă sărată și dată la vite. Mijlocul cel mai bun însă de a fi dată în mâncare este următorul: În fiecare seară punem în un vas o parte tărțe de grâu și două

părți urzici; topim sare în apă și aceasta fiind caldă o turnăm peste tărțe și urzici. Bine amestecate o dăm ca hrană vitei dinainte când o mulgem. Un kilogram tărțe preparate astfel și date zilnic va face ca producțiunea laptelui să fie sporită cu 30 la sută.

Distrușterea torțelului.

Mijlocul cel mai simplu și totodată cel mai estin pentru a distruge din trifoiu, lucernă etc. torțelul (matasa, cuscuta) este focul. Cosim anume locul atacat de torțel încă cu un metru jur împrejur și lăsând pe loc trifoiul sau lucerna o acoperim cu un strat de pae în o grosime, ca de 30—40 ctm., le stropim cu ceva gaz (petroleu) și le dăm foc. Prin aceasta se nimicește cu desăvârșire torțelul, însă și trifoiul și lucerna de pe acel loc. Acesta trebuie în urmă săpat și sămănat din nou grijind ca se ne folosim de o sēmēnță curată și lipsită de torțel. Vom cumpăra deci numai sēmēnță garantată, că e curată de sēmēnță de torțel. Dacă trifoiștea sau lucerniștea este prea coplesită de torțel va fi mai bine a le întoarce și a cultiva 1—2 ani locul cu alte plante, cu deosebire cu cele de săpă (prășitoare), ear' după aceea le vom sămăna din nou cu trifoiu sau lucernă.

Medicul casei.

Crepături și ulcerțiuni (*copturi*) *la sinul mamelor și doicelor, cari alăptează.*

Copii mici sugēnd la mame sau doici de multe-ori provoacă din diferite cauze crepături sau alte răni, cari pot trece chiar în coacere (în ulcerțiuni) pe sinurile acestora. Cel mai bun lucru pentru a preintimpina urmări grave din această cauză și a face să dispară chiar crepăturile este întrebuințarea subnitratului de bismut în praf (din apotecă). Trebuie ca mama sau doica imediat ce a supt copilul se pună pe sinuri praful acesta și să nu-l ia decât în momentul când trebuie să pună copilul din nou la sîn. Toate crepăturile se vor vindeca sub pătura de acest praf. În nici un cas nu se va pune copilul la sîn dacă nu s'a șters praful de pe sîn, căci le poate face un mare rău.

Mijloc contra arsuri prin fosfor.

Toată lumea servindu-se de chibrituri, este necesar a se ști de toți în cas dacă ne ardem rău cu fosfor dela un chibrit ce să facem. Când rana produsă nu este gravă de tot. atunci ajunge de a muia partea friptă în apă în care s'a pus magnezic, în cas de lipsă cretă pisată sau chiar cenușe de lemn. Când rana este mai rea atunci trebuie pusă în apă, care se conțină una a douăzeci parte din cantitatea apei apă de lavelle (dela apotecă) și puțină magnezic. În câteva minute durerea va dispărea.

PENTRU MESERIAȘI

Argintirea fără argint.

Argintirea este arta de a aplica argint în straturi de diferite grosimi pe diferite materii în scop de a face se aibă înfățișarea întocmai a argintului. De multe ori se folosește și alte substanțe în loc de argint, dar' imitează perfect argintul. Una din metodele spre acest scop este următorul: în un vas mic de metal se pune 40 grame cositor de cel mai bun precum și 40 grame de bismut. Se topesc laolaltă amestecându-le foarte bine cu o bucată de sîrmă (drot) de fer. Indată-ce s'a topit se ia de pe foc, să lasă a se răci și în urmă se toarnă în vas și 40 grame mercur (argint viu). Se pune iarăși vasul pe foc, se amestecă bine și după topire amestecul se toarnă pe o placă de marmoră sau o altă peatră netedă și curată. Se lasă a se răci pe piatră și când a devenit tare de tot se sfarmă și se pisează până-ce se preface în praf foarte mărunt, care să păstrează în sticle sau cutii. Pentru a arginti luăm din acest praf și-l punem sau în albuș de ou sau în gumă arabică lichidă și cu ajutorul unei pensule dăm pe hârtie, lemnul, pelea sau metalul, care le voim a arginti în modul acesta. Obiectul de argintit va trebui se fie mai nainte bine curățit.

Pentru femei.

Vișinată dulce.

Vișine întregi se pun în un borcan de sticlă lăsându-l a patra parte gol; se pune apoi un kilogram zahăr Pentru un vas de 5 litri, se topește în apă și se ferbe până-ce leagă adăugându-i și ceva vanilie. Se toarnă acest zahăr peste vișine, se umple vasul cu spirt și se lasă să stea șase săptămâni. Este mai bine a se pisa mai întâiu vișinile cu sîmburii lor și se amestecă cu cireșe amare o parte și două părți de vișine.

Advocatul poporului

Infînțarea *de corporațiuni industriale.*

Hotărîrea ministr. de comerț cu data de 29 Iulie 1902, nr. 46850, referitor la art. de lege XVII. din 1884 nu formează pedecă, ca industriașii unui cerc sau ai mai multor comune, să formeze o corporațiune industrială comună. Condiția infînțării unei astfel de corporațiuni e, ca ea să aibă pe acel teritor cel puțin 100 de industriași.

Industria măcelăriei, pentru a o putea exercita trebuie a se cere autorizațiune în provincie dela prim-pretorul, ear' în orașe dela căpitanul orașului. (Art. de lege XVII., §. 55 din 1884).

Avis.

P. T. oaspeți, cari doresc să participe la adunarea generală a societății pentru crearea unui fond de teatru român în zilele de 27, 28 și 29 August a. c. st. n. sunt rugați a să însinua cel mult până la 23 August st. n. la președintele comisiunii de incuarterare Dlui Nicolau Lazar, cand. de adv. în Szászsebes, piața mare, și a indica pentru câte persoane doresc cuartir la privași sau hotel, ear' aceia cari voiesc a lua parte la banchet să se însinue dlui Ioan Oncescu, not. în pens. Szászsebes strada Sicularum, cel mult până la 27 August st. n.

Pentru comitet
George Tătar,
secretar.

NOUȚĂȚI

Avis abonaților noștri.

Cu numărul 27 am intrat în al doilea semestru al foii noastre pe anul 1903. Rugăm pe dñii abonați să grăbească cu renoțirea abonamentului pe a doua jumătate a anului, care este numai 1 fl. (2 cor.), trimițându-ne și suma ce ne datorează până acuma. Numai astfel vom putea expeda și noi foaia regulat și mai departe.

Incoronarea papei Piu X. Dumineca trecută dimineața jum. la 9 ore s'au început în biserica Sfintului Petru sărbătorile de încoronare. Jum. la 9 ore a sosit Papa și a luat loc pe tronul ridicat în fața dela Porta Santa. A urmat sărutarea picioarelor. S'a așezat apoi pe așa numita »sedia gestatoria«, purtat fiind astfel în Basilică, și de aci în capela Clemente, unde s'a așezat pe alt tron, binecuvântând poporul adunat.

După serviciul divin Papa din nou s'a așezat pe »sedia gestatoria« și a fost purtat pe un tron ridicat în fața altarului. Un diacon i-a luat acum din cap mitra, ear' cardinalul Machi, pronunțând formulele de încoronare, i-a pus în cap tiara. Tiara asta e din aur și argint și împodobită cu petrii scumpe.

Au fost de față vre-o 50.000 oameni; între aceștia mulți străini, mai ales din Franța și Germania.

Sanatoriu în Geoagiu. Zilele trecute o comisiune exmisă de guvern sub conducerea comisariatului guvernial Dr. Axmann Béla a fost la Geoagiu-de-jos (comitatul Hunedoarei), ca să caute loc potrivit pentru clădirea unui sanator pe seama bolnavilor de tuberculosă. Comisiunea a și ales deja locul și a făcut și preliminarul de spese pentru clădirea sanatorului, în sumă de 750.000 coroane. Sanatorul va fi clădit și susținut de visteria statului, lucrările de clădire se vor începe încă în cursul toamnei, așa că la anul viitor umanitara instituțiune se poată fi dată destinațiunii.

Boris Sarafov, presidentul comitetului macedo-bulgar, în socoteala căruia se află asasinarea profesorului Mihăileanu și conspirația plănuită contra vieții regelui României, zilele trecute a fost în Ungaria, și că la avizul guvernului României guvernul nostru a dat contra lui ordin de arestare. Cum raportează acum ziarurile din Budapesta, Sarafov în zilele din urmă a fost în Panciova, a colectat bani pentru comitetul său, dar' simțind că e urmărit, a trecut în Sârbia.

Boala de unghii și de gură în comitatul Sibiu. În Gușterița încetând boala de unghii și de gură, s'a sistat carantina ce fusese decretată pentru Gușterița și Sibiu. Totodată s'a conces ținerea târgurilor de vite, atât a celor săptămânale cât și a celor de țară, pentru întreg teritoriul comit. Sibiu.

Datoriile regelui Alexandru și reginei Draga. Guvernul sârbesc le-a lichidat cu 400.000 de franci. Regele Alex. a lăsat 250 de mii de franci; regina Draga a lăsat 300 de mii; din vânzarea obiectelor dela konak s'a scos 150 de mii de franci. Pentru moștenitori, a rămas disponibilă o sumă de 300.000 franci.

Pentru calea ferată Oravița-Jidovin comuna Oravița a votat pentru zidirea ei o subvențiune de 30.000 cor.

Jefuirea unui palat împărătesc. Se scrie din Petersburg ziarului »Kölnische Zeitung«, că săptămânile trecute o ceată de 200 tâlhari au pătruns în palatul de vară din Peking al împărătesei chineze și au furat obiecte în valoare de peste 100.000 de taeli (un tael — circa 7 coroane). Au luat parte la jaf chiar și câțiva eunuci (păzitori ai palatului). Până acum au fost prinși abia șase din ceata de tâlhari.

O împunsătură de muscă mortală. Se scrie din Cracovia, că baronul Aioldi, căpitan de dragoni a murit în ziua de 29 Iulie în chinuri grozave. Căpitanul a fost împuns cu o săptămână înainte în cap de o muscă de cal. El n'a dat nici o atențiune împunsăturii, dar' în curând a început să se umfle pelea capului și să sufere dureri crâncene. Bolnavul fu transportat în spitalul militar, unde în scurt timp muri.

Turburările de muncitori în Rusia. Din împrejurimea isovoarelor de petrolu dela Bacu, continuă să ia dimensiuni tot mai mari. La 5 și 6 August au avut loc ciocniri sângeroase între soldați și muncitori. Trupele au tras în mulțime și au omorât 12, răniți 200 inși. Guvernorul din Nicolajew a fost grav rănit. Numărul muncitorilor omorâți în decursul lunii trecute e 200, numărul celor răniți mai bine de 2000. În o mare parte a ținuturilor industriale domnește anarhie completă.

Kecskeméthy asasinat? Asta e senzația cea mai nouă despre Kecskeméthy. O foaie din Budapesta spune, că ar fi primit o scri-

soare dela un detectiv privat cu știrea asasinării. Pe Kecskeméthy l'a asasinat complicele seu, la care s'a refugiat. Asta e și cauza că nu-i pot da de urmă.

Mare inundație. Orașul Ci-fu (în China) săptămâna trecută a fost inundat în urma unei ploii torențiale așa de cumplit, cât valurile venite de pe coaste au prăvălit mulțime de case și au răpit cu sine toate podurile și tot ce prindeau în calea lor. Șapte sute de oameni s'au înecat, ear' peste 2000 au rămas cerșitori, apa nimicindu-le întreg bunul și averea.

Pentru soldații noștri. Ministrul comun de războiu a dat ordin ca la manevrele de toamnă, soldații să poarte haine de doc și nu de postav ca până acuma. Apoi, dacă va fi mai cald de 15 grade, tot la 5 chlm. se va face popas. Maltratarea, lovirea cu sabia, pălmuirea soldaților este sever oprită. Oficerul, care va greși în punctul acesta va fi degradat. Dacă vr'un soldat cade în drum, oficerul e obligat a-i da să bea să se întărească din plosca lui și a-l conduce la căruța ce vine după trupă.

Fabrică de salamă în Deva sau inființat acuma de curând de firma M. László și Comp.

Ucigaș și sinucigaș. Soldatul Ispășoiu din batalionul I de vânători din armata română, staționat în Craiova, a tras foc cu pușca asupra căpitanului seu S. Georgescu, și apoi asupra adjutantului Teculescu, în momentul când aceștia treceau prin sala mare a casarmei. A aruncat apoi pușca și a sărit pe fereasta deschisă, căzând din etagiul al doilea pe pavajul din curtea casarmei. A rămas grav rănit. Teculescu însă a murit la moment, ear' căpitanul Georgescu după lungă agonie. Se crede, că fapta a fost comisă într'un acces de nebunie.

Accident îngrozitor. Lucrătorul Iosif Nep dela fabrica de chibrituri din Timișoara a fost Marți apucat (din neprecauțiunea unui alt lucrător Miklós) de curelele de transmișiune și lovit de repețite ori cu putere mare de plafon. Nefericitul a căzut în fine jos cu coastele și picioarele frânte. Dus în spital l'au vizitat medicii și au constatat, că i-s'au frânt mai multe oase și coșul peptului a fost total strivit. O coastă frântă i-a pătruns în plumăni. Ranele lui Nep sunt mortale. S'a pornit cercetare.

Protegierea ucenicilor de ospetari. Ministrul de interne a dat ordin, prin care a oprit întrebuițarea copiilor mai tineri de 12 ani în serviciul cafenelelor și ospetăriilor, ear' cei mai în etate să nu mai fie ocupați dela orele 9 seara până la 5 dimineața. Aceasta în vederea trebuinței ce au copii în desvoltarea lor corporală să aibă timp îndejuns pentru durmit și anume cel puțin 8 ore. Autoritățile sunt îndrumate a stărui cu tot adinsul, ca acest ordin să fie îndeplinit.

Turmă de oi în calea trenului. În noaptea de Joi spre Vineri trenul express-orient a surprins pe linie, între Medigie și Constanța (România) o turmă de oi. Ciobanul Petru Blețu a fost aruncat de tren la o distanță mare, trângându-i-se piciorul stâng și lovindu-se grav la cap. Trenul a omorât 15 oi.

Comerțul și fasonarea (tăierea) lemnelor în ferăstrăe după măsurile vechi, încă și acum se mai întrebuințează în multe părți. În această afacere s'au exmis deja de câtră regim mai multe ordinațiuni și s'au făcut multe propuneri în acea direcție, ca măsurile metrice să fie folosite și privitor la lemn; cu toate acestea obiceiul vechiu domnește și azi. Chiar și camera de comerț din Cluj a cerut energic prin anii 1880 dispoziții, dar fără rezultat. Se sperază însă, acum, că în înțelegere cu regimul austriac să va ajunge la o hotărâre, în urma căreia măsurile vechi să nu se mai permită decât unu sau doi ani, și apoi să se oprească, ceea-ce, după părerile specialiștilor, ar fi favorabil și pentru vânzarea pe piețele străine.

Ministerul de Interne austriac prepară o lege despre mustre de carne, a cărei problemă e, ca exportul de carne spre Germania și Italia, care de present în urma noelor legi ce s'au adus acolo e oprit, să-l facă ear' posibil. În înțelesul acestei legi examinarea cărnii se va face numai de câtră veterinar. Odată cu aceasta legea ia în proiect și asigurarea animalelor de tăiat. Este știut, că și ministrul unguresc de agricultură a elaborat o lege asemenea acesteia, constând din 90 de paragrafi, pe baza cărora amândouă regimurile sperază, că cu ocazia reînnoirii convențiunii comerciale vor redobândi de nou comerțul de carne și a derivatelor lor.

Petroleul în România și Galitia. Pe zi ce trece se vede mai mult ce imense surse petrolifere sunt la Câmpina (România). Dacă, scrie »Jurnalul«, ai sta să-i spui unui Galician de pildă, că între 350 și 450 metri ai sonde, cari în primul timp îți aruncă chiar 200 vagoane petrol în 24 ore, te-ar lua drept un mare farsor. Ce vrei, acolo să merge la adâncimi adesea de 700 metri fără a avea decât sonde cu 2—3 vagoane pe zi.

Domnul Müller Albert Budapesta V. Vadász u. 42/G. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțumiri din inimă pentru ea, deoarece în adevăr prin invențiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul D-zeu să Vă binecuvinteze pentru ea. Cu distinsă stimă Dirkits Mátyás. Această scrisoare a primit adresatul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B. Nr. 86967, care are un efect deosebit vindecător contra reumei, afecțiunilor astmetice, fiuturi de urechi, sgarciuri de inimă etc.

Mai nou.

Criza ministerială. În urma scandalurilor din dieta noastră iscate prin încercările de mituire a unor deputați din opoziție, Cabinetul Khuen-Hédervári a demisionat. Impăratul s'a reîntors dela Ischl la Viena de unde va veni la Budapesta și va rămânea aci până la rezolvarea definitivă a crizei.

Mișoările din Macedonia. Bandele bulgare earăși se mișcă și situațiunea din Macedonia a luat pe neașteptate un caracter amenințător.

Podul căii ferate la Gewgeli a fost aruncat în aer pentru a împedeca transportul de trupe turcești la Uesküb și Monastir. Atât bandele bulgare cât și trupele turcești comit crime oribile. Omorurile și incendiarea satelor sunt la ordinea zilei.

Situațiunea se agravează prin împușcarea consulului rusesc din Monastir de câtră un soldat albanez, ce stetea ca sentinelă.

Se prevéd mari încurcături și pentru Turcia din cauza aceasta.

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM
REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ,
INDUSTRIE ȘI COMERCIU
ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai estină și totodată unica foaie românească în felul ei, cu ilustrațiuni costă:

pe anul întreg	4 coroane,
pe jumătate an	2 "
Pentru România	15 lei pe an

Ciul. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ No. 10025.

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a oricărei luni.

Administrația.

PENTRU INTREPRINZETORI

Arad. — Clădiri pentru stațiuni de cale ferată. La Piski este a se clădi o locuință pentru funcționari inferiorii, o locuință pentru servitori și două clădiri laterale. La Petroșeni o locuință pentru funcționari inferiori, 3 pentru servitori și 4 clădiri laterale. Oferte a se adresa până la 19 August la

direcțiunea căilor ferate ungare ale statului din Arad. Condițiuni tot acolo. Vadiu pentru clădirile din Piski 2000 cor., ear' pentru cele din Petroșeni 3400 cor.

Arad. — Hotelul Central conținând 56 camere pentru pasageri, 6 încăperi pentru bucătărie și anexe, cafenea, restaurant, sală de mâncare și de dans etc. este a se închiria. Oferte a se adresa până la 31 August la »Polgá ri takarékpénztár« în Arad. Vadiu 3000 cor.

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele), prepararea fênelui și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămênța plantelor agricole și sêmênatul lor.
4. Îngrijirca plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultura generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunt pământul).
8. Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și Irigațiunile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsirea paserilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), găștele, rațele, porumbii (porumbeii).
11. Cultura cerealelor. (Grâuul, sêcara, orzul, ovêsul, meiul, hrîșca, encuruzul (porumbul).
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapita, fasolea, lintea mazêrea, și cultura lor.
13. Economia căilor, vitelor mari cornute și bivotilor.

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația »Bunul Econom«, la librăria W. Krafft în Sibiu, la administrația »Tribuna Poporului« în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revênzătorilor se dă rabat potrivit.

ȘTIRI COMERCIALE

Tîrgul produselor în Budapesta.

Afacerile în comerțul cu grâne pe piața Budapestei au început a lua un avânt îmbucurător. Știrile din America spun că prețul grânelor s'a urcat și au avut o reacțiune asupra prețurilor de pe piețele Angliei și-a continentului. — Grâuul cu toate că morile nu au prea făcut cumpărături totuși a fost mult căutat. S'au adus pe piață cam puțin, din care cauză s'au și vëndut cu o urcare de preț de 20—30 fil. S'au vëndut circa 200.000 m. m. Têrgul de termin s'au încheiat pentru Octomvrie cu cor. 7-80 ear' pentru Aprilie cu un scăzēmēt de 20—30 fil. — Sêcara s'au menținut ferm. Per Octomvrie s'au încheiat cu cor. 6-16, ear' pe Aprilie cu cor. 6-57. — Orz de nutreț s'au plătit transportat la Kôbánya cu 5-50—5-80 cor. — În ovês puține afaceri. Pentru Oct. s'a oferit 5-85 cor., ear' pr. Aprilie 5-58 cor. — Têrgul cu encuruz slab. Vênzêrile cu termin s'au încheiat pr. Aug. cu 6-10 cor., Sept. 6-11 cor., ear' cel de Maiu cu 4-91 cor. — Lipsa de țărițe mai fină se resimte nu numai la noi dar' și în Germania, din care cauză au tendință spre urcare în preț. — Untura și slânina a rămas în preț aproape staționar cu o mică urcare la începutul sêptēmănei.

Cursul pieții din Budapesta

— în 13 August n. 1903 —

Per 50 kigr.		Piment . . . 62'00—
Grâu . . . 7'40— 8'10	Săcară . . . 6'00— 6'20	Cassia . . . 86'00— 98—
Orz 5'60— 6'00	Mei 5'75— 6'20	Cuișoare . . 92'00—100—
Ovės 5'55— 5'85	Cucuruz . . 6'10— 6'45	Ghimber . . . 75'00—142—
Răpă 10'00— 11'40	Trifoi 48'00— 63—	Paprică . . . 70'00—180—
Lucernă . . 43'00— 52—	Mohor 9'50— 10'50	Ulei de in . . 75'00— 77—
Măzărice . . 7'00— 7'50	Fasole 7'50— 12—	„ de rap. . . 64'00— 65—
Mazăre . . . 6'00— 7—	Mazăr. coj. 14'00— 22—	„ de lem. 129'60—148—
Linte 10— 13—	Păsat 5'75— 6—	In brut 00'00— —
Mac 27'00— 29—	Sēm. de in 00'00— 00—	Cănep. br. . . 64'00— 70—
S. de cănep. 8'75— 9'50	Prune 12'75— 16'50	Lână nsp. 120'00—124—
Lictar 16'50— 18'50	Untură . . . 62'00— 62'50	Migdale . . . 175'00—250—
Slănină . . . 56'00— 56'50	Zahar brut 22'25— 22'50	Smochine . . 30'00— 38—
Caf. Iava . . 75'00—120—	Caf. Santos 36'00— 38—	Alune 138'00—142—
Caf. Portor. 78'00—120—		Staife V. . . . 60'00— 70—
		Per. 1 kigr.
		Unt proasp. 1'50— 2'16
		Caș Emental 2'10— 2'20
		„ Groer . 1'20— 1'40
		„ Trapist. 1'20— 1'50
		„ Liptau . 0'88— 1'30
		Brânz. de oae 1'10— 2'40
		Per 100 kigr.
		Miere . . . 100'00—120—
		Ceară . . . 130'00—140—
		Nuci 90'00— 60—
		Cartofi roză 5'40— 6—
		Cart. galb. . 5'00— 5'75
		Ceapă roșie 3'00— 6'80
		Usturoi . . 12'00— 16—
		Piper n . . 122'00—142—
		Per 100 Litr.
		Spirit raff. 145'55—148—
		Spirit brut 143'55—146—
		„ denat. . 35'00— 36'50
		Trevere . . 110'00—112—
		Sligoviț . . 116'00—140—
		Esență oțet 95'00— 98—

Prețul făinei din 13 August n. 1903.

Per 50 kigr.					
0	1	2	3	4	5
12'60	12'20	11'70	11'30	10'90	10'30
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
9'80	8'90	8'10	5'80	4—	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11'34
Napoleon d'or (20 franci) aur	19'05
20 Marce germane aur	23'48
Bilete germ. 100 Mărci	117'37
„ franceze 100 franci	95'20
„ române 100 lei	94'65

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

De la 20—26 August n. 1903.

Joi	20 Cioșveni. Mociu. Mănăsturul-unguresc.
Vineri	21 Barot. Cetatea-de-baltă. Ciuc-Cosmos.
Sâmbătă	22 Bilac.
Duminică	23 Vințul-de-sus. Sercaia. Copșa-mică.
Luni	24 Copșa-mare. Sebeșul-săsesc Moșna. Pășmuș.
Mărti	25 Corond. Merghindeal. Borosneul-mare Baia-mare.
Mercuri	26 Ormeniș. Bistrița. Cincul-mare.

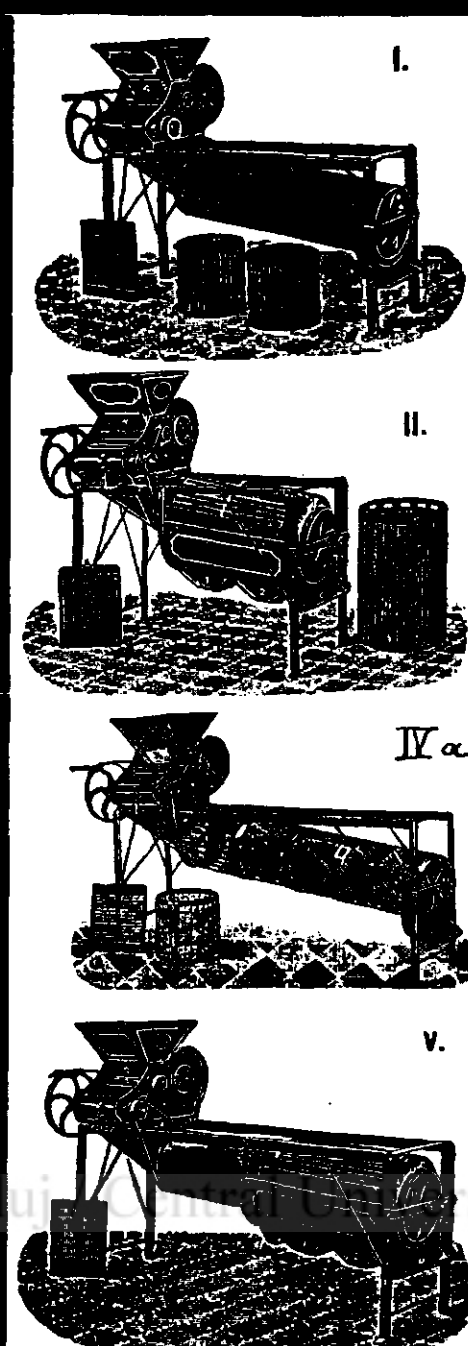
Călindarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. a 10-a d. Ros., gl. 1 sft. 10.

Dum.	3 Cuv. Păr. Isachiu	20 f S. St. R.
Luni	4 SS. 7 Coc. din Efes	21 Ioana
Mărti	5 Muc. Eusigniu	22 Timoteiu
Merc.	6 (f) Schimb. la față	23 Filip
Joi	7 Cuv. Muc. Dometiu	24 Bartolom.
Vineri	8 S. Muc. Emilian	25 Ludovic
Sâmb.	9 Apost. Matia	26 Samuil

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și săcară sau pentru orz și ovės.

Triorul II. întocmit pentru curățirea de săcară și grâu sau orz și ovės și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

Triorul IV_a întocmit de a alege ovėsul sau orzul din grâu, sau ovės din orz separând totodată și semințele de burueni.

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovės sau pentru orz și ovės. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

Recomand totodată și pressele (teasourile) de vin și poame.

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) 32—52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casieria se găseso beuturi și mâncăr bune și ieftine.

„IDEAL“ institut tipografic și librărie in Hunedoara (Vajda-Hunyad). Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Un învățăcel,

care să fie din o familie bună și posedo 1—2 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere, să primește momentan în prăvălia cu mărturi de modă și manufactură a subscrisului.

(202) **Iulius Popovici** in Hațeg.

Nu există

Semințe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33.** Localul de vânzare: **Str. Andrássy 23.**

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

32—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune

e a se da împreju-

rării, că acest aparat

vindecă boale vechi

(190)

de 20

de ani.

14—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, infuența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii, cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja estințateza crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

„AGRICOLA”

Însoțire economică de magazin și anticipații

(143)

și-a început activitatea

14—26

în piața din

HUNEDOARA.

Cancelaria însoțirii se află în piață: casele Doamnei v. d. POPOVICI.

Magazinul însoț. se află în piață: casele MÁTYÁSFFY.

Însoțirea „Agricola” cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărțe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acordă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvacricale).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

(195) 7—26

Strada Dumbrăvii Nr. 3

Sibiu Nagyszeben

Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Editor-proprietar Aurel P. Barcianu.

IOAN ANDRESCU,

Friseur și Perrükquer în Orăștie (Szászváros).

P. T.

Salonul de frizat, ras și tuns, întemeiat la anul 1868 în Orăștie prin Ioan Andrescu (Strada între târguri, nr. 6 lângă Magistratul orășenesc), care s'a bucurat de atunci și până-acum de cel mai bun renume, — se recomandă onoratalui public, ca

SALON DE FRISAT, RAS ȘI TUNS HIGIENIC DE I-ul RANG!

reconstruit și arangeat cu totul din nou, în care se lucrează după recerințele igienice de acum, cu aparate de desinfecare parisiene și utensilii antiseptice de clasa primă parisiene, apoi după metoda modernă de acum cu privire la îngrijirea părului și a bărbii etc.

Serviciul solid și prompt, al onorațiilor mei mușterii și cunoscuți vor fi și pe viitor conduse de principiile reale pe care să întemeiază oficina mea.

Tot felul de înoiri ce ating specialitatea mea, le voi introduce neamănat și le voi aduce la cunoștința onorațiilor mei mușterii.

Notez mai departe, că din punct de vedere igienic, voi folosi în oficina mea numai specialități de Paris de clasa primă! și anume: toate recuisitele, cum sunt mașinile de tuns, foarfecele, briciurile etc., se desinfecază îndată după întrebuințare în aparatul special de desinfecare parisian, întrebuințându-se: formalin, sublimat, carbol etc., apoi pastă antiseptică pentru briciu, așa că este cu desăvârșire eschisă posibilitatea ca prin aceleași recuisite să treacă de a unul la altul boala de piele (mai cu seamă la ras).

In oficina mea să folosește deja:

MANTAUA DE HÂRTIE DE MĂTASĂ,

apărător de tot nou și igienic pentru frizat, ras și tuns, apoi guler patent pentru tuns cu prințelor de păr tăiat, ce face imposibilă căderea părului mărunt pe lângă grumaz.

Cremă de ras parisiană prima, fără amestecare cu apă, „Allin Vorau” suplinitor săpunului de ras. Pulveră de săpun și săpun de cabinet parisian prima.

După ras, pentru îndepărtarea din obraz a jubrițelor, coșilor și roșetei pielii, folosesc 1/10% Sublimat, Crystal-Sirius și o specialitate de apă igienică cum și Bloc-Hyalin, Bloc-Higienic și Tablete-Regina etc.

Ceva mai nou:

Ștergare de obraz din hârtia de mătăsă „Krépe”

pentru sbicit, veritabile, în crem și alb, folosite numai la o radere.

Anunț apoi, că am deposit permanent de tot felul de

PERUCE DE STRADĂ ȘI DE TEATRU,

de tot soiul, pentru ori-ce etate, atât pentru dame, cât și pentru domni. Toupete, bretonuri pentru dame, plete, fișette, etc., precum și deposit de le-gătoare de mustăți de felurite soiuri; colorii de păr și cosmetice etc.

Imi țin încă de datorință e exprima onorațiilor mei mușterii mulțumirile mele pentru sprijinul de până acum, și îi rog a mă onora și mai departe cu sprijinul lor prin cercetarea salonului meu de frizat.

Cu toată stima

IOAN ANDRESCU,

Friseur și Perrükquer în Orăștie.

Rog cetiți atestatul medical de mai jos!

ATESTAT MEDICAL

(Trad. din nemțește)

Să constat prin aceasta oficial, că Salonul de frizat și ras al dlui Ioan Andrescu din Strada Târgurilor, este azi perfect arangeat de nou, conform cerințelor moderne și igienice! Mobile potrivite scopului și ireproșabil curate, împodobesc ambele saloane, cel mare și cel mic, cari sunt provăzute cu lumină electrică, și toate așa arangate, că pot fi fundamental desinfectate!

Toate peptenele, perile de păr și celelalte instrumente, să desinfectează într'un Desinfector-Formalin de Paris; briciurile și mașinile de tuns să spală cu Pastă antiseptică și cu soluție de carbol de 50%, deplin curățitoare!

Toate mantalele pentru tuns și serviciile, sunt de cele de hârtie de mătăsă chimicește curată, făcute unume numai pentru o întrebuințare.

Pentru ungere cu săpun, să folosește o pulveră de săpun igienică, se pregătește în amestec cu apă feartă, fața se unge apoi cu Kaiserborax, sau, în casuri date, cu 1/10% soluție de sublimat cu Borsäure, Crystal-Sirius, și se pudrează prin o mașinărie igienică de sistemul cel mai nou.

La întrebuințarea ori-cărui soiuri de mijloace cosmetice, să pune în acest local mare grijă pe aceea, ca ori-ce instrument, care ar putea răspândi vre-o boală de piele, să fie nimic.

La toate cele amintite mai sus se mai adaugă și aceea, că dl Ioan Andrescu e dextru a'și implini toate funcțiunile sale de barbier și friseur și de tuns, așa de curat, că ori-ce răspândire a vre-unei boale de păr și de piele, de pe un individ pe altul, să arată exchisă!

Orăștie, 29 Aprilie 1903.

Dr. Victor Markovitch m. p.,

(196) 2—6

medic fizic orășenesc.

Tip. Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.